

ROMÂNULU.

DIARIU POLITICU, COMERCIALE, LITERARIU.

(ARTICOLELE TRAMISE ȘI NEPUBLICATE SE VORU ARDE.)

Directoriul diariului: C. A. Rosetti. — Gerantu răspunzătoriu: Dimitrie Mihăescu.

Pentru abonare și reclamarî se voru adresa la Administratoriul diariului D. C. D. Aricescu, Pas. Romanu No. 13.

Abonarea pentru districtu de . . .	152 lei
Șese lune	76 —
Trei lune	38 —

Abonamentele începă la 1 și 16 ale fie-căril lune Ele se facă în districte la corespondinții diariului și prin poste.
La Paris la d. Hallegrain, rue de l'ancienne comédie, 5; pe trimestru 20 franci.
In Austria la direcțiile postall și la agințel-de abonare, pe trimestru 10 florinî argintu vac lută austriacă.

Va eși în tôte zilele afară de Lunia și a dona-ți după Serbătoria.

Abonarea pentru Bucuresci pe anu . . .	128 lei
Șese lune	64 —
Trei lune	32 —
Pe lună	11 —
Unu esemplariu	24 par
Inscințările linia de 30 litere	1 leu
Inscințari și reclame linia	3 lei

(Din cauza serbătoriei de Marti tipografia fiindu în nelucrare diariulu nu va eși Mercuri.)

DEPEȘIE TELEGRAFICE.

Caracală 19 Maiu.

D-le Redactoru al diariulu Românulu, Amu priimitu și eu, anințiu de plata contribuțiunii, însă pe câtă vreme o scoteseu nelegiuită, adică fără lege, mahometană, nu plătescu, nu recunoscă și nu plătescu decât pe cea ce este boledată crescina prin votu naționale.

Cedianu.

REVISTA POLITICA.

BUCURESCI

20 Florariu.

In osinda pronunțiată contra diariulu Românulu de către Curtea Apel. Criminale, dd. judecatori, s'au osebitu, remăindu patru într-o parte și trei în altă parte. Se nu se'ngrijască nimine, căci osebiea nu este pentru acitare nici chiar în privința inchiderii osinditiului înainte d'a se pronunția și Curtea de Casațiune. In punctulu acesta, la procesulu d-lui Aricescu n'a fostu d'acastă opiniune decâtu numai d. Gr. Lahovari care, din cauza unei nenorociri de familie n'a luat parte la procesulu din urmă. Osebiea daru este numai in aplicarea articoloru legii de Presă. Trei din judecatori sunt de opiniunea emisă de către reprinsintantele guvernulu lingă acea Curte, adică că delictele in care se declară c'a cădutu fôia acăsta suntu cele coprinse in articolulu 48 din legea de presă, și care glăsuiesce:

„Orî care va așța la ură sau la disprețiu in contra Guvernulu, la ură

saŭ la disprețiu a locuitorilor unora in contra altora, va fi pedepsit cu inchisorie de la o lună până la două ani, și cu globire de la 100 pină la 4,000 lei. „Patru din judecatori declară că delictele comise suntu cele dupe articolulu 51, ce dice astu felu.

„Orî ce defăimare in contra de positariloru saŭ agințiloru autorității publice pentru fapte relativu la funcțiunile loru va fi pedepsit cu inchisorie de la de ce zile pină la unu anu, și cu globire de la 100 pină la 3000 lei. Legitirea de facie însă nu opresce dreptulu discutiunii acteloru guvernulu și a Ministriloru.“

Diferință dar de opiniuni in privința delictulu s'a osindei. Publicămu astă-ți partea anteia a procesulu, in care este acusarea d-lui Procuratoru alu guvernulu, și prin urmare publicămu este prin acesta pusă deja in stare a aporeți otăritrea atătă a maiorității curții (art. 51) câtu s'a minorității (art. 48). Cătu despre noi cari amu fostu și suntemu pentru acitare n'avemū nimicū altu a dice aci de câtu că delictele imputate suntu atăt de lămurite in câtu inșit dd. judecatori s'au osebitu in opiniunile emise de dnușloru.

Fiindu că vorbimū de curtea apelativă Criminale se profitămu d'acastă ocasiune spre ai presinta omaginile noastre in privința unu faptu patriotice și politice, făcutu de dinsa sâmbăta trecută. Curtea a'nfaciatu procesulu intentat de guvernū părintelui Chirile Văcărescianu, in privința circularii ce a fostu datu părintele către arendatori prin care cerea ca banii arendiloru se nu se dea in casa Statulu ci in acea a „Epitropiei.“

Sentința Curții nu s'a pronunțiat încă; însă Curtea a respinsu cererea ce s'a făcutu ca călugăru se fi asistat de unu delegatū alu Consulatulu. Ni se spune — s'amū dori se fimū reu informați — că d. C. Brăiloiu, ca avocatū alu părintelu Chirile, a cerutū ca acusatulu se fi asistat de cătră unu de-

legatū alu consulatulu. Nu'nțelegemū uă asemene cerere din partea unu avocatū Românū; o'nțelegemū și mai dușinū din partea d-lui Brăiloiu, și mărturimū că după noi, chiaru, dacă in fandū ar fi cu putință, s'avemū dreptulu a o face, amū preferi se ni se usuce limba in gură, de câtu se ceră unu delegatū străinū in templulu justiției române. Felicitămu daru, încă odată pe dd. judecatori cari au respinsu acea cerere, și declarămu că acăstă respingere ne consolă de sentința ce au pronunțiatu in contra acăstei foie s'a onorabilelu iei grante.

Spaciulu ne lipsesce spre a'nținde revista noastră, ne mărginimū a publica scirile din afară ce ne parū mai interesanți s'a spune aci numai că totă lumea cere atăt de multu o prefacere a sistemii, încătū pe totă dno circula și s'afirmă felurite sciri. Cea mai stăruitorie este că Adunarea se va descede la 15 ale lunu viitorie. Timpulu este minunatū alesu; căci este timpulu cându se incepe munca câmpulu. Celu puțin se fi alesu dno de 11 Iuniu, totu mai avea unu înțelesu, cându așia nu mai înțelegemū nimicū și d'aceea amū fostu disu că nu putemū da credemintu acoloru sciri. Spre a le face și mai de necredutū unū dicū că Adunarea se va descede totū d'acăstū ministeriu. Acăsta mai repetămu este in contra ori cărei logice, căci acăstū ministeriu scie că nu pôte, nici chiaru o oră, se stea in facia Adunării, că nu pôte nici chiaru o di „măncea pâne cu sare cu dinsa.“ Daru dicū alții, tocmai fiindu că este in contra logice, tocmai fiindu că este asurdū d'aceea a este de eređutū. In acăstă privință ne declarămu din nou ne competiți și lăsamū și sciroa și faptulū pe răspunderea celor cari eredu că vorū putea umbla in contra logice. Înțelegmū chiaru revoluțiunile făcute de guvernū și proclamate naintea Curții Apel. criminale de către d. Proc. alu guvernulu.

Darū s'acelea ori câtu de periculoșe suntū și pentru țeră și pentru cei cari le facū, le înțelegemū depline și cu logica lorū. Înțelegemū se s'arunce in focū convențiunea, daru nu se se cal-

ce câte unu articlu alu iei. Înțelegemū se se decrete dictatura și d'aci nainte se se decrote, intrarea averiloru Statulu, numite inchinate, in administrarea Statulu; se se decrete o nouă constituțiune, etc. etc. daru aceste le'nțelegemū cu logica lorū, cumū spre esemplu le a făcutu Napoleone I. și Napoleone III, adică prin votulu unanimū alu țerei. Înțelegemū chiaru despotismulu cându stă pe unu votu alu națiunii și cându da pe d'oparte glorie erū pe d'alta nari satisfaceri interese loru celoru mari. Cându însă nu stă cineva pe nimicū, cându nu da satisfacere nici unu interesū mare, cându n'are nici logică nici busolă, atuncū nu mai înțelegemū nimicū, căci atuncū nu mai este de câtu aiurare, „delirium tremens“ peire sicură in tôte și pentru toți.

Se mai sustine că d. Grigorie Sturza ar fi se sosescă astă-ți saŭ mănē in Bucuresci spre a forma unu nou cabinetu. Declarămu că nu scimū nimicū, nu'nțelegemū nimicū, nu credemū nimicū, și ne acceptămu la totū, daru la totū ce nu este logicū, la totū ce este reu, și reu pentru toți, și la pucini bunū. Facă cerulu se ne înșelămū!

Regele Prusiei n'a voitū a priimi deputațiunea camerei ce era însărcinată ai presinta noua adresă și s'a datū ministrilor. Logica, dice L'Europe, nu este virtutea d-lui Bismark. Suntū, adaugo acelu-ași diariu, temeri că regele va fi nevoitū in curindū se cede tronulu Principelui Carolu.

VINDARE SILNICĂ ȘI ILEGALĂ.

Ministeriulu mi-a cerutū a'i da patru lei suptū titlu de contribuțiune personale și tacsă de poduri și șiosele pe luna lui Martiu. Ministeriulu mi-a făcutū acăstă cerere fiindu c'așia a biue-voitū. Eū m'amū opusū, fiindu că articolulu 25 din Convențiune, dice că „nici unu impositū nevotatū de Adunare nu pôte fi impli-

cea a uită totū, totū afară de orele doue precise la cari trebuie se mērgă la d. de Guilbert; daru p'acestea nu ve temeți nu le va uită.

D-șiora de Guilbert n'a prē dormitū bine noptea trecută, este mai pucinu palidă de câtu de ordinariu; pululu se este ceva mai rāpede, mai neregulatū, se fiă ore bolnavă? Nu. Mi-scarca, ostenela din ajunū, emoțiunile . . . tôte acestea intrunite i-au causatū pucina căldură; daru sănătatea sea nu este, mulțamitū lui D-șeu, de locū alterată. Linisciți-vo. Priviți-o, vedeți cumū se jōcā cu d-ra Biga, camerista sea, sunt d'ua voioșia nespūsă. Iā se le ascultāmū.

— Me făcusei fôrte frumôsă ori, Biga.

— Nu voiū se me laudū, d-șioră, daru te asigurū că din tôte toaletete cea mai frumôsă era a d-tale.

— Lingușitōriā?

— Nu, ifi jurū . . . toelota d-tole era in adeverū rāpitōriā. . . Este adeveratū că ai unū perū așia de frumosū . . . așia de negru. . . Ș'apoi ce lungime! in te uită: nu-i mai dai de sfirșitū și cu tôte astea amindoue mănēle imi suntū pline de dipșulu.

nitū.“ M'amū opusū, fiindu c'acei cari mi-au făcutū onōre a me trāmite la Adunare mi-au datū mandatū a me opune la ori ce ilegalitate s'a nu vota bugete nici unu guvernū care nu va implini mai ānteiū cele mai de căpeteniā cereri ale națiunii, ce le facemū necontentin de patru ani, și totū-d'una in deșertū. M'amū opusū fiindu că maioritatea Adunării a refusatū bugetete acăstū ministeriu. M'amū opusū fiindu-că legea imi ordină a nu plăti imosite decretate. M'amū opusū fiindu-că chiaru bugetete decretate d'acăstū ministeriu suntū violate de dinsulū, fiindu că contribuțiunea ce se cere nu este conformă acelu bugetū.

In urma acăstei opunerū, Dumīnica trecută ministeriulu a pusū in vīndare unū scaunū alu meū. Unū însemnatū numărū de cetățiani și comercianți mi-au făcutū onōrea a veni la acelu silnicū međatū s'a concura, și scaunulu a remasū asupra onorabilelu comerciante d. Dimitrie Teoharidi cu prețiu de lei de ce mii șese-deci și doi, care a și depusū îndatū toți banii in mână vīndătoriulu, domnu perceptore.

Scopulu pentru care acăsti onorabili cetățiani concuraū, făcīndū fiacare unū însemnat sacrificiū l'am înțeles, și ori-cine ilu va înțelegē. Cu câtū sacrificiulu ce făcea fiā-care era mai mare, cu alătū devenia mai însemnatū și mai tare, protestarea atătū individuale câtū și colectivă in contra ilegalității, și n'favōrea regimelu constituțiionale. Astūfelu daru m'amū asociatū și eū cu ānima cu acăsti onorabili și inteliginți cetățiani cari au datū o nouă dovadă de progresulu ce face la noi opiniunea publică, ce au arātatū din nou cumū pe totă dno înveșāmū se ne apārāmū drepturile, și cumū, numai avemū decâtū doui trei pași se ma

Dicīndū acăstea dibacea cameristā ii arētā perulū, petrecīndū in aste abundenți valuri de metase nēgrā unū pepten de osū albū.

— Biga?
— D-șioră.
— De ce nu-mi faci perulū ca ori.
— Cumū doresei, domnișioră, daru dacā va luā sēma tatātū d-tele.

— Ei bine!
— Va dice că ești uā cochelā și că eū sum causa.

— Este adeveratū, raspunde fētā c'ua mișcare cochetā. Daru, urmā apoi dup'unū momentū de cugetare, n'ai putē se faci astū-fellū in câtū se nu iē sēma?

— Pôte că dā.
— Ei bine, atuncī, cērcā, a se-mi faci mare plăcere; vreī?

— Negreșitū, d-șiora scie bine că nu doreșcu de câtū a-i face plăcerea.

— Dā, sciu, esti uā fētā bunā, Biga, și-ți preparā uā suprimā.

— A!

— Scii șialulu meū celū albū, cu flori liliace?

— Dā, este prē gentile.

— Ți-lū dau ție.

— O! câtū ifi mulțamescū, d-rā

FOIȚA ROMANULUI

OMENII ONEȘTI.

PARTEA ANTIA.

XVII.

Suferința este pentru ānima femeiei ce este magnetul pentru ferū, o atrage.

Dacă acăstū omū, june, frumosū, strălucīndu de sānotate, fericitū in fine, ar fi venitū a dice acăstei frumōse fete: „Te iubescū, Teresa, iubescū-me“ s'ar putē prinde cine-va, pe ori ce, cā ea i-ar fi raspunsū: „Esti avutū și eū sam sārācā, ești noble și eū sum din poporū; uā distanțā prē mare ne separā. Vedeți-ți de drumu, domnule, amōrea mea nu este pentru d-tā.“ De orā ce, palidū și suferinte, culcatū p'unū patū de durere, prosorisū, persecutatū, cu piciorēle sfāșiate de toți mārēcīni viefēi astū omū nici n'avu mārēru nevoia d'a pronunția uā vorbā spre a cuceri ānima verginea acăstei copile. Ea veni de sine la dīnsulu, naturale cumū vine albina la flori.

Ș'apoi nu erā ore uā suferințā de . . . Vedeți No. de la 6 Aprilo. pinā la 18 Maiu.

ușuratū, și ānima femeiei nu este orū cupa încāntatā ce coprinde in sine tôte consolările?

Negreșitū Teresa nu iubi pe junele celū frumosū, ci mai pucinu încă pe domnulu celū maro, și pe proscri-sulū generosū, valorosū, condamnatū la pānea amarā a esiliulu, privatū de patria sa; vai! pentru c'o iubise prē multū, și pentru că voi se se cerce a rupe fērele iei.

Pentru ce Paulu Desolme, studīntele celū aplicatū și așia de raționabile, n'a asistatū astă-ți la cursulu de dreptū? Sēu de lene sēu de ostenelā nu este mai pucinu adeveratū cā a dormitū tōtā dēminēțā, sēu celū pucinu cā s'a sculatū fôrte tārđiu; lucrulu este de înțelesū, elū avea a cūgetā la atātū lucruri de la plecarea sea de la d. de Guilbert, in câtū, voinđū negreșitū a pune ore care ordine in ideiele sele și a-și dā sēma despre ce i se intimplase in cele 24 de ore ce au trecutū, elū a cređutū de trebunțā a sta acasā.

İși aduce amīnte fôrte bine totū ce a făcutū; n'a uitatū nici celū mai micū amenuntū. Ar putē, la nevoiā, se spuā, orā cu orā, minutū cu minutū,

intrebunțāria timpulu seū din dno și din sēra trecutā pinā in momentulu cândū a danțiatū ultimulū cadrilū cu d-șiora de Guilbert. Darū ajungīndū aci lucrulu se schimbā, nu mai scie, esitā, memoria sea devine rebelā, merge pipāindū și nu mai cutēdā a înaintā; ar dice cine-va cā e unū omū care merge p'unū câmpū de nisipū miscātōriū și căru-i a fi este fricā la fiā care pasū d'a intīlni suptū pașii seī unū abisū.

Se i se fiā intimplatū ore ceva straordinario? O! D-șeu! nu; numai, pe la sfirșitulū balnui . . . ochii seī s'a coperitū d'ua datā d'unū nourū, totū a inceputā a se invirti impregiuru-i; a avutū amețelā . . . Uā micā mână a strīnsū p'a sea, — i s'a părutū celū pucinu, — s'a înșelatū ore? Se fiā uā ilușiune? și cu tôte acăstea nu dormia . . . a simțitū de mai multe ori acăstā presiune așia de dulce. . . Darū nu, nu! . . . este cu nepunțā. . .

Ecā ideiele ce, invirtīndu-se in capulu eroulū nostru, l'au opritū d'a se scula astā dēminēțā și d'a merge a asiste la cursuri ca totū deuna. Elū visa . . . și visele sele ilū rāpiau in regiunea lumilorū imaginarie, ilū fă-

facem, spre a înțelege în sfârșit chiară acei cari cred că poporul român este adormit și timpit, că ei sunt cei timpiti și rățaciți și a se'nclina înainte a voinței naționale.

M'amă unită cu anima cu acești adeverați și inteligenți patrioți și le am strâns mână cu amare și cu respect. Iusă tocmai pentru aceia vor înțelege și d-lor, precum și onorabilele d. Dimitrie Teoharidi, că sacrificiul ce a făcut trebuie se dea și mai demne de ideea cea patriotice din care-a decurs. Pentru aceea-a acei bani trebuie se-i întrebunțăm eră la lucrări patriotice. Amă onora dară a ruga p'acei onorabili cetățiani cari au oferit prețurile cele mai mari precum și pe d. Dimitrie Teoharidi care a făcutu cel dupe urmă sacrificiu, a bine-voi a se'ntruni duminica viitoare la locuința suptu-semnatului, spre a otări la ce amă putea se'ntrunțăm mai bine acei bani. Păr'atunci se va gândi fie-care, și va găsi negreșit cea mai nemerită întrebunțare, între care sunt încredințat că Polonia, eroica Polonia, scutul României în fața Rusiei nu va fi uitată.

Rugându pe toți acești onorabili cetățiani a primi din nou frățesele mele salutări, aștept cu nerăbdare duminica viitoare spre a mai avea plăcerea ale stringe mână și fericirea d'a fi în mijlocul dumnelor, când vomă face un altă actă patriotice, otărind întrebunțarea cea bună ce se va face cu acei de ce mii lei sacrificați pentru legalitate, pentru dreptate și libertate. C. A. Rosetti.

— Cracovia, 28 Maiu. Diariul "Czas" de astă-zi anunță că la 25 s'a făcută uă luptă lungă Koniepole la riuul Pilica, unde despărțirea lui Osinski s'a luptat cu succes în contra rușilor. Rușii au perdut 150 morți, pierderea insurginților a fost de 20 morți și vulnerați. Despărțirea lui Banița a mersu mai în întru în ținutul Cracoviei.

— Berlin, 27 Maiu. În ședința de astă-zi a Camerei Deputaților a citit d. Grabow un răspuns al regelui, care n'are contra semnătura sa și a fost trimis totă d'odată cu anunțarea a unu mesagiu regesc suscris de d. de Bismarck, adică cel de închiderea camerei.

În acest răspuns dice: — Adresa nu conține încredințări de supunere. Regele cunoște prea bine pozițiunea țerei; Regele e cu anima și ochii deschși pentru Popor. Este constatată că Ministrii au fost intruși și se'nțelege că ministrii nu pot și fi suspuși puterii disciplinare, a ședinței Camerei.

— O! da, da. Tocmai ca eră nu e așa?

— Da, domnișoră.

— Dă-mi rochia acum.

— În câte-va minute toalata sea eră terminată. Ea eră încântătoare.

XVIII.

Paulu intra în casa ședinței tocmai în momentul când Laura și Riga eșiau. Ar fi quisă cineva că acestă întâlnire era premeditată și p'ote că inaderă că n'o adusesse numai întâmplarea. Veșindu-lă, cele doue fete schimbară între ele uă căutură. Paulu trecind, le salută cu respect. Riga îi întorse salutarea sea c'unu suris și c'unu semn din capu amicale. Domnișora de Guilbert se închină ușor.

Când agunseră la capetul galeriei unde se află, cele doue fete se opriră.

— Ce băiat de minune, dice Riga, ca cum ar fi vorbit în sine, dară astu-feliu în cătu fu auzit de d-ra de Guilbert, și aruncă la căutură spre ușa pe unde eșise Paulu.

Asigurarea că ministri sânt de vină, că sesiunea a fost fără rezultat nu este adevărată. Camera prin Adresa sa a rădicat totă speranța pentru o lucrare comună: Ministrii nu sânt culpoși de nu s'a luat în desbatere Budgetul.

Cele conținute în privința afacerilor din afară, urmədə scrisoarea, m'au intristat foarte mult; căți-va deputați au mers pân'a vorbi pentru refuzul mișlo-celor pentru unu reshoiu. Prusia nu este mai mult izolată de cătu alte puteri. Este o nedreptă încercare de a căuta se se mărăscă drepturile constituționale. Unor asemenea încercări trebuie se se împotrivesc cu totă puterea, ca se susție puterea coronei. Dorința pentru schimbarea ministerului este numai pentru scopul de a mări puterea Camerei. Ministrii au totă încrederea mea, faptele lor sânt voința mea. Mulțumesc ministrilor că s'au împotrivit la mărirea puterii Camerei. Un rezultat nu e de așteptat din acestă sesiune.

Deputatul Hoverbeck constată că lipsese contra signatură; răspunsul dară nu e supus la noi uă desbatere.

— Constantinopolu, 14 Maiu. Guvernul rusesc, din cauze necunoscute pînă acum, a suspens comunicățiile telegrafice a Rusiei meridionale (Tauria) cu continentele turcesc, prin tăierea telului suptu marină între Akropol și Varna. În urma acestă măsură s'a dat lui Aali Pașă ambasadorului otomanu la Petersburg ordinu d'a protesta în contra acestă suspensii; totă d'ua dată au fost însărcinați represintanții porții lingă cele lalte mari puteri europene a comunica Cabinetelor respective acea întimplare și protestul Porței la Petersburg.

— Diariul „Wanderer“ de la care estragemă acestă nuvelă însemnată, adaugă: Fi-va ore acestă măsură unu răspuns la manifestarea din urmă a Porții în contra Rusiei, sau este numai uă măsură preventivă în contra unor pericole, de care se teme Rusia din partea acestă? Cabinetul rusesc, ori cum, va fi silit în scurtu timp a arita cauza care l'a îndemnat la acestă.

— Czernowitz (Cernăuți), 24 Maiu. Nuvele de la Novosielitza spun, că în noptea de la 22 la 23 Maiu a izbucnit insurecțiunea la Kaminiac-Podolski. Trupe rusesci au fost chiamate în marșuri forțate pe la Chotim la Kaminiac.

— Berlin, 24 Maiu. Din frunțaria polonă aflăm cu dată de ieri: În urma chărțiilor găsite în succesiunea domnului Miniszewski, s'au făcut la Warszawa mai multe areștări și visite domiciliare. Se dice că domnu Enoch va pleca într'ua misiune politică la Paris, și Principele Oginski va pleca totă la Paris.

— Petersburg, 24 Maiu. Diariul francesu de la Petersburg de astă-zi publică deșele Olandei și Danemarcei către Rusia în privința Poloniei. Cabinetul olandesu a adoptat ideile deșei francesu și face apelul la bună

— De cine vorbești?

— De d. Desolme pe care-lu întâlnirăm.

— Dară ilu cunosci, Riga?

— Creș și eu că-lu cunosc...

Este mult de când lu-amă văduțu pentru prima oră... și d'atunci.

— D'atunci.

— Nu lu-amă mai uitat. Sânt lucruri, domnișoră, pe care și le aduce cineva aminte totă deuna, chiar d'ar trăi uă sută de ani, adause Riga c'unu suspin.

Domnișora de Guilbert încrunță sprâncena; unu prepusu straniu intrase în mîntea sea. Privi pe Riga lipsu, și unu micu creș se desemnă la anghiu bușelor se. Invederat nu eră în voia sea în astu moment... Nu cumu-va ai a te plange de d. Desolme? dice ea cameristei, după ce se alină pucin.

— Eu! o! domnișoră.

— Credeam... o! cum te ai intristat, Riga.

— Nici de cum, te înșeli, domnișoră, răspuse copilu din popor, stergind uă lacrimă ce tremură în lungele sele eene; nu sum trist, din contra sum foarte fericit. Ori de câte ori ilu veș simplu acestă.

voință a imperatului. Răspunsul rusesc se apține d'a examina utilitatea practică a acestă mesură și vede într'insa numai buna intențiune, ce inspire nota. Depeșă danesă constată, că staturile d'alu doulea rang se vedă amenințate d'unu pericu în urma unu complicări generale și doresce că Poloni să depuc armele. Răspunsul esprimă mulțumirea cabinetului rusesc și asigură, că pericolile nu vor veni din partea Rusiei. Uă notă portugeză, compusă în sențulu celei englese nu s'a înfășiat și s'a dat numai citire; d'aceia nici nu s'a publicat. Răspunsul Rusiei aduce aminte instigatiele din afară, și dice că Impăratul n'are trebuința a trage inspirațiunile sale de cătu din anima sa și din conștiința datoriei sale.

— Ragusa, 23 Maiu. Iritarea este foarte viue contra guvernamentului, în poporațiunea musulmană din Herzegovina. Abdi-Pașia sosese cu mersu a lergătoriu de la Prestina (Albania) pe la Novi-Bazar, spre a preveni unu conflict.

— Morning-Post, crede că va putea formula propunerile făcute Rusiei de către Franca și Englitera, și a căroră inițiativă a fost luată de către cabinetul englesu. Ecă acele propuner.

1. Închiderea unu armistei pentru unu an.

2. Urmarea ocupării cetăților polone de către oșirile rusesci.

3. Instituirea nemișlocită a unei administrări polone.

4. Nici unu individ implicat în revoluțiune sa nu fie areștat nici judecat.

Diariul englesu combatte aceste cereri și sfârșiasce cu aceste linie.

„Lordul Russell va suferi în limnise acestă refuz și va inchipi alte propunerii mai plăcute guvernului rusesc? S'au primi-va singurele consecințe logice a le cereri și refuzului și va presinta unu ultimatum?” Arată apol neconsecința între politica urmată în America și cea urmată în Polonia, ș'arată că aceste cereri, conducă fatalu la unu rebelu.

„Dacă, dice elu, aceste cereri sânt în cale spre Petersburg suntem în ajunul celor mai seriose complicări. Suntem fără politică otărită, ș'ajunsăm într'unu punct în care onora noastră ne opresce d'a ne mai da napoi, și din care nu putem nainta fără se punem totă Europa într'unu pericu eminente.

— Torino, 25 Maiu. Astă-zi s'a deschis sesiunea nouă a Camerei. Cuvintul regelui mulțumesc Parlamentului pentru lucrările sevrșite în timp de doi ani. Aceste lucrări, dice regele, au confirmat drepturile națiunei pentru unire; voi sci a păstra neat-

— A! dice domnișora de Guilbert c'ua mîscare de iritare febrile; vede-rea sea te face fericit.

— Da, domnișoră, foarte fericit, chiar.

Laura eră pe spin.

— În adevăr, și pentru ce?

— Pentru că, răspuse camerista plecând ochii, fără elu...

— Fără elu? sfîrșese, dice Laura a cărui animă era muscată de indoielă.

— Frații și surorile mele, în oră acestă...

— Ei bine?

— Ar fi morți de fomic.

— Ce spui tu? D-șenlu meu?

strigă Laura, pe care aceste cuvinte ale Rigei o ușurasă d'ua mare greutate.

— Adevărat, domnișoră.

— Nu scieam, îți jur.

— A! Mai nime nu scie. D. Paulu nu e din acei-a cari merg publicând pretutindine binele ce au făcut. Ne-a oprit cu dinadinsul d'a vorbi de ce-a făcut pentru voi.

— Așa nu-mi poți spune?

— D-tele, da: numai se-mi promiți că nu vei vorbi d'acestă.

— Îți promiț, și sci, când dau cuvintul meu...

se aceste drepturi. Regele deplunge mărta lui Cavour. Tote puterile, — continuă, — au recunoscut noulu rigat. În concertul puterilor Italia se va arata devotată dreptății și principiului libertății naționalităților. După acestă regele face mențiune de căsătoria regiunei Portugaliei, de tratatele de comerț încheiate cu Franca, Belgia, Suedia și Turcia, precum și d'acele ce sânt a se mai încheia cu Englitera și Olanda. Regele constată progresurile armiei și marinei; dorințele cele mai infocate ale Italiei sânt implinite, căci ea se p'ote încrede cu siguranță în puterea propriilor sala arme ș'astufelu o judecă totă Europa. În unele provincii siguranța publică cere măsuri energice, guvernul va sci a și implini datorita. Regele laudă cooperatiunea gardiei naționale. Dice, că Franca a recunoscut eficacitatea unei convențiuni militare cu scopu d'a suprima brigantis-mulu. Vorbesce de lucrările publice, de îmbunătățirea legislațiunei și de reorganizarea financiară și termină, dîcînd: A statonici statulu pe basa statulu libertății prin libertate și a dobîndi deplina independință și unire, acestă este scopul vieții noastre; avem uă neclintită încredere în reușita noastră; facă cerul ca dorințele mele să grabescă implinirea ș'ortei națiunii.

— Constantinopolu, 23 Maiu. Nuvele de la Durazzo vorbesce despre temerea unei despărțiri de voluntari din Neapol în Albania. Alte nuvele vorbesce despre uneltiri italiene cu scopu d'a forma unu corp de voluntari burboniani. Sosirea unei scaderi italiene măresce încă temerea. Aflăm încă despre turburări ale Sfakistilor în Creta, provocate de nise emisari greci. Sultanul a distribuit multe decorațiuni și a făcut multe înălțări în rangul funcționarilor din Egiptu.

— Tristă, 25 Maiu. Vaporea companiei Lloyd a adus nuvele din Caleuța 22, Singapore 23, Batavia și Hangkong 15, Aprile. Rebelii au fost gonit din vecinătatea de la Nentsin. Nuvele de la Kanagava spun, că Amiralul Kuperu a înfășiat unu ultimatu; se speră că se va putea evita unu conflict. Vaporea „Fiery gress“ cumperată de Iapanesi a perit. Corabia francesă „Semiramis“ a sosit la Hongkong; ea a debărcat pe amiralul Bonnard lingă Turog de unde era să mergă la Hue spre ratificarea tratatului.

— Newyork, 14 Maiu. Generalul Grant a hătuț 11,000 confederați anti-unionisti 4 mile spre Lad de la Port Gibson;

— I! îi; așa este. Într'ua di, după prințu, urmă Riga, în cele d'întiu timpuri când eram uă învățatură la domnișora Pecoulette, sciind uă mama-mea bolnavă și neavind sciri de la dinsa de patru se uă oinci zile, nelinisea mea eră așa de mare, eram uă altu de agitat în cătu imi făceam lucrul fără căpetiu. Așu fi putut cere voia de la d'omna se me duc pentru câte-va ore se veș pe mama, negreșit mi-ar fi dat-o, dară nu cutezam, eram în ajunul serbătoriei lui D-deu, aveam gramada de lucru, ș'apoi căstigul meu, de si micu, ajută pe părinții mei a nutri pe fraț, și scieam că uă jumătate de di perdată de mine putea aduce pentru ei uă di fără pâne. Ori cum ar fi, domnișoră, cândă a-junge cineva acole, cugetă bine înainte d'a lăsa aculu.

Făceam aceste reflexiuni când domnișora Pecoulette intră în magazin.

— Riga, imi dice ea, puneți bonnetulu și vino cu mine.

— Unde, domnișoră?

— Ce-ți pesă, vino.

Imi pusei bonnetulu și o urmai.

Indată ce puserăm piciorul în strată:

victoria fu desăvârșită, 12,000 omeni trupe ale uniu au ocupat punctul estrem al riuului York și au surpat podurile în vecinătatea casei albe. Generalul Stonewall Yackson a murit în urma amputării brațului; asemenea a murit și Van-Dorn. Halleck a poprit uă Hooker d'a înainta. Se dice că generalul Le are intențiunea a trece riuul și a ataca pe generalul Hooker; uă baterie a fost aședată pe podulu de la Washington. S'a respințu șgomotulu că Generalul Grant ar fi înconjorat pe Yackson la Mississippi și că ar fi peste puțină confederaționu a scapa, afară numai d'aru isbuti a și face cale prin mijlocul trupelor uniu.

Curtea Criminală

Audința de la 17 Maiu.

Procesu intentat diariului ROMANULU.

PREȘEDINȚA D-LUI A. FLORESCU.

Judecatori: C. Crețianu, Dimancea, Sc. Voinescu, Teulescu, S. Zissu, R. Mandulescu.

Se citeșu actele privitoare la procesu, adică Interogatoriile și următoarele pasaje incriminate din Romanulu.

În No. de la 10 Aprile, vorbindu despre grațierea d-lui Aricescu și altele nepublicate, Romanulu dice:

„Protestăm dară din nou contra unu guvern care nu pune în lucrare legile, care liberă de la temniță, pe cine voiesce, și cum voiesce, închide pe cine voiesce și când voiesce, și tote acestea, pe suptu mână, pe tăcute, prin mersul ascuns ș'intortochiat al șobolului, eră nu pe față, prin publicări în Monitoriu și conformu legilor și mai cu semă ecitații.”

În No. de la 13 Aprile, despre refuzul fraților Golești, basat pe convențiune și votul camerei, Romanulu dice:

„... însă, și cetățianii cari refuză d'a plăti neurmăriți, imposite decretate, arată că ei se supun legilor ș'Adunării și că nu se supun de bună voie unu regim anti-constituționale, unu guvern ce se impune țerei prin voința sa proprie, prin dictatură, prin puterea materiale.”

Apoi în No. de la 16 Aprile coprinde următorii pasagi:

„Numai singura lipsă d'armonia între cele două puteri mari, declarară înșii partizanii guvernului, că este unu pericu; și cu tote acestea ei tacă când văd acuma deplina desființare a regimului constituționale, sfășierea pactului fundamentale și proclamarea guvernamentului personale, a dictaturii.”

— Riga, imi dice ea, est uă neghiobă; cândă îți diceam se vii cu mine, amă cuvintele mele, și mi se pare de prisos se me mai întreb unde mergem; mai întreb pentru că nu e nevoie se sciă socele tele, și apoi ele sânt gelose pentru că, ori de câte ori esu, totu pe d-ta te ieu de me însocesci, prin urmare nu e trebuința se le măresci gelosia atingindu-le atențiunea prin neghiobe d-telo întrebări, se sci uadat pentru totu de una, și astu se nu și se mai întimplă.

Acum, fiind că d-na baronesă d'Ertraques care șede la doi pași de casa noastră, m'a chiamat la dinsa, vom merge la ea, și eșind d'acolu vom trece pe la voi se vedem cum merge mama-ta.

Cu totă muștrarea camu tare ce primisem, aceste din urmă cuvinte ale d'omnei mele imi făcură alta bucurie în cătu îi sară de gîtă. Voi se-i mulțumesc, dară nu puti dice uă vorbă.

— Da, bine, dice ea, veșind cătu eram de turburată, sci că ai animă bună, Riga; dară se mergem iute, copia mea, n'avem timp de perdată. După trei părări de oră, eram acasă la noi.

(Urmare pe mâno).

Clement Renoux.

S'aci numai incapa îndovielă pentru nimeni. S'a pus supțu ochii națiunii și scrierile și cuvintele tuturor omenilor de legi și tuturor omenilor de Statu că suveranitatea unei Adunări asupra punga națiunii, este deplină; că camera și numai camera poate închide punga națiunii, și că ori cine pune mâna în acea pungă, fără voia iei, comite o fără de lege, este întocmai ca unu furu care pune mâna în lada străină; mai multu încă: ca unu furu sacrilegiu care rădică candelale de argintu din templu Domnului. Se scie că națiunile au suferit adesea în tăcere multe și mari nedreptăți și răpiri, dară hici una n'a suferit ca mâna guvernatorilor se treiere prin punga iei. Astăzi chiaru se demustră mai la vale, printr'unu articlu ad-hoc, cumu punga mai cu seamă a provocat revoluțiunea de la 1830. S'a resturnat chiaru tronul fondat prin mila lui Dumnezeu eru nu prin alegerea camerei, alu lui Carol X-lel și loți sciu că însă și revoluțiunea prin care americanii s'au deslipit de patria loră mamă, de Englitera, a fostu causată totu pentru punga, de și marele omu de Statu Chatham prevenia pe micul și nemericiu ministru cari au fostu comisu acea neobiștă, ca se nu dăcemu o crimă, dăcându-le, la timpu încă, că „America nu va depune arme, lo pină ce nu i se va cheșeși drep- tulu pozitivu și necivocu d'ă nu se lasă, se se despōi fără consimțămăntul iei „afară din cameră.“ S'a demustrat încă că la noi violarea este și mai mare căci, nu numai că s'a violat drep- tul celu mai sacru alu Adunării, daru s'a violat chiaru acelu falsu principiu pusu de însuși acești ministru și partisanu sei că pôte merge 20 de ani cu unu bugetu odată votat de Adunare. S'a demustrat, și vede ori cine, că guvernul a violat și bugetulu de la 1860, că implinesce imparate nu după copriusulu acelu bugetu și că ne a aruncat astu-fel în dictatură, în cea mai mare desordine și prin urmare ruină, și în cea mai desmătată anarhia.

După citirea acestor pasage incriminate de d. procuratoriu publicu, se dă citire următoriei chartie cu care d-sa a înaintat procesul către președinția Curții Criminale.

26 Aprilie.

D-le Președinte,

În conformitatea art. 60 din legea de presă supțu-scrisulu amu socotit de cuviință a intenta procesu contra diarului Românulu pentru cele inserate în articulele sale de revista politica de la 10, 13, 15 și 16 Aprilie corentu.

În urma chiamării ce amu făcutu gerantulu acelu foie n'am putut lua nici o deslășire de cătu numai că autoretile acelu art. esto d-lui și că priimesce responsabilitatea acelu articele asupra-i; iar în privința celorlalte cestiuni ce i-am pus ș a mărginitu a mi da o hartie ca întimpinare a tuturor cestiunilor ce i-am pus și așa voi se-i mai pui, că toate obiecțiunile ce i-am făcutu atatu în privința îndatoririi ce-i pune legea d'a se supune cătu și asupra expresiunilor din acea întimpinare d. Caludescu ș a abținulu d'a mai raspunde.

Acoste, d-lor, nu numai că dovedesc neputința gerantulu d'a justifica cele inserate, daru ne-au convinsu că pomnitu gerante ar fi departe de cunoștințele ce se ceru pentru unu redactor de jurnal fiind că nu a fostu în stare nici a explica contestulu acelu inserari ce a pretinsu că face. Ve alețur dar atatu intereg. ce-amu făcutu d-lui Caludescu și hartiă ce a datu ca respunsu cătu și trei esemplare din Românulu, care face corpulu delictulu spre a le avea pe toate în vedere asupra lucrării ce sunteți chiamați a face dupe lege.

Cătu pentru mine acasu pe geran-

tele foiei că în No. de la 10 Aprilie prin cuvintele „protestărăm daru din nou contra unu guvern care nu pune în lucrare legile, care liberă de la temniță etc. a atacat guvernulu.“ În acuză asemene că în No. de la 13 Aprilie prin cuvintele „că nu se supună de buna voie unu regim anti-constituțional, unu guvern ce se impune țerei prin voința sa proprie, prin dictatură, prin puterea materiale,“ a cădu în delictu și în cele din urmă că în No. de la 15 și 16 Aprilie, prin pasagele ce se vedu suplineate, totu în revista politica aduce asemeni atacuri și difamațiuni contra guvernulu țerei amenințându-se cu rescōlă. Și avind în vedere că delictulu acesta este prevedut de articulu 48 din legea de presă, conchid că acestu delictu este repetat în mai multe rânduri în virtutea principiului consacrat de legea penală la articulu 43 ceru condamnatulu acusat unu maximum menționatulu art. 48 din legea de presă.

Astfelu d-le Președinte, îndeplinind dispozițiunile art. 34 din procedură penală, imi rămăne ca la ziua înfășișării se dezvoltu aceste capete de acusațiune conformu art. 35 totu din acea procedură.

Proc. E. A. Borănescu.

În urma citirii acestor acte d. Președinte intră pe acusat d'are a face vre uă nouă declarare. Acusatulu raspunde negativu. D. Președinte acordă cuvintulu Procuratorulu publicu.

D. Procuratoriu, Domni judecatori, în urma celor auțite din actele de procedură, adeoă interogatoriulu, în urma recisiōrului înaintat d-vōstră la Aprilu 26 și a pasagilor citite, imi rămăne puține de quisu. D'aceea nu voiu intra în discursuri lungi, căci faptele, pasagele incriminate suntu mai elocinți de cătu ori ce fraseologiu.

Trei delict se impută Românulu, comise în diferite epece.

Celu dântelău este celu însemnatu în numerulu de la 10 Aprilu:

„Protestăm.

Aceste cuvinte vinu în urma relașimii unu faptu, și mai înainte se-mi dăți voiă a spune faptul pentru care această fōiă Românulu, ș a credu în dreptu a dice aceste cuvinte. A fostu despre arestarea d. Alhescu și despre grațierea d. Aricescu. D. Alhescu a fostu condamnatu ca și d. Aricescu. Cându otărirea a fostu definitivă, d-nu Alhescu a fostu dusu la închisōre, eru d. Aricescu a fostu grațiatu. Acesta este faptul. Cându în urma unor fapte atatu de legali, uă fōiă a făcutu acusări atatu de grave guvernulu, intențiunea acestor foi n'a fostu d'a relata faptele, daru d'a calomniă ș a așta la ură și desprețiu. Negreșitu, cându se dice că guvernulu nu respectă legile, că închide pe cine voesce și scōte din închisōre pe cine voesce, atuncu este anarhia, și nemem nu se pôte îndoui că intențiunea acestor foi a fostu d'a arunca asupra guvernulu acusarea că nu mai ține socotelă de individualitate, de drepturile individulu.

Alu douilea delictu este consomatul prin numerulu de la 15 Aprilu. Aci autoriulu articulu, dupe ce vorbesce despre impreviziunile aretate de unu contributor d'a plăti imparate, se exprime astu-fel:

Vedeți, d-lor, care este idola acestor expresiuni, că contributorii refuzându plata imparate se supună legilor. Daru în virtutea carii legi unu contributoru pôte dice că nu plătesce? Se va dice că este unu vot alu Adunării. Suntu nevoitū a reveni asupra acestor cestiuni. Cu toate căte ș au quisu cu ocaziunea unu altu procesu, ș amu adusu Adunarea la țara acestei curți, daru, d-lor, cu totu respectulu ce amu pentru voturile Adunării, nu mă șlescū a dice că votulu unei Adunării, pe cătu timpu nu este

sanționat de Domnitoriu, n'are putere de lege. Cându fōiă Românulu îndemăna pe contributori a nu plăti, are scopul d'a aduce perturbare în Statu, este uă ideă ultra-demagogică, și nu tinde de cătu a așta la ură și desprețiu în contra guvernulu.

Alu treilea delictu este sevērșitū prin aceste cuvinte din numerulu de la 16 Aprilu:

Ați auitū, d-lor? Guvernulu țerei este calificat d'acostă fōiă de furu și mai multu încă de furu sacrilegiu. Nu sciu ce injurie potū fi mai desfrănate de cătu acelea ce avu disgrația a vă citi. Și unde? Intru uă fōiă ce se pretinde a fi unu diariu soriosu.

D-lor, ori cine veți citi acestu pasagiū, ve veți convinge, că dacă intr'unu altu procesu n'a presidat de cătu dreplatea ș aplicarea legilor, acum veți fi siliți a mărturi că dreptatea de atuncu perde din strelocirea sa în comparațiune cu injuriile din această fōiă. Ați vețu cătu dosu de licință coprinde acestu pasagiū care aruncă societatea într'o stare de alarmă.

Eacă intențiunea. Că Guvernulu este furu, că guvernulu fură, că guvernulu a comis uă faptă criminală de furtisagiū; eoa ce se impută guvernulu. Și apoi cetățianii se fiă deslepti, se nu suferă, aduce esemplu pe 1830 din Francia.

Din toate acestea m'am convinsu d'acostă fōiă, care în cursu de șese zile a comis trei delict, nu se mai pôte dice uă sentinela cumu se intitulă. Misiunea iei d'a propaga desbinarea într'o partite, d'a ține spitele turburate, d'a impedi funcționare guvernulu în Statu, și d'a comite toate delictile pe cari legea le pedepsece.

Acestea suntu capetele de acusațiune.

Pină a nu termina, permiteți-mi a reveni asupra chătiei date de garant. Nu voi se facu din acosta unu capu de acusare, și cele ce amu a dice în contra chătiei nu suntu dictate dintr'unu spiritu de resbunare. Ori de câte ori atacurile suntu adresate persoanei mele, voi fi imposibilu Mi ș a imputatu uă faptă. Ș a quisu că eu cu ocaziunea executării unei sentințe amu violat legea. Daru, d-lor, nu potū tăcea cându se face imputarea de șfredelire a consciinței. Nu sciu dacă aș face cineva datoria ecto a șfredeli consciința. Ministeriulu publicu a chiamatū la procurori pe D. Caludescu, spre alu cerceta. N'a făcutu nimic mai multu, n'a șfredelitū consciința. Acestu sarcasmu nu era rostiu de d. Caludescu, era venit de pe alatur. Prin umare sarcasmulu se pôte întorcel asupra fōiei.

D. Caludescu, da gerante, era departe d'a fi autorele delictulu ș aru fi nedreptu se se pedepseacă pentru faptele cari nu suntu ale lui. Atatu mai maiu pentru aceia eari n'au consciința, cari se ascund dupe alții. Acesta demustră că paradarea unor simfimiante este uă fanfaronadă, departe d'a fi emanarea unu curagiū adeveratū cetațenescu. Este rândulu ministeriulu publicu a dice c'acei omeni n'au consciința, în çadar ș aru sili cineva ș a șfredeliscă consciința.

Pentru aceste delict prevedute în art. 48, ceru masimumu de pedepsă.

D. președinte invită pe aparatori d. C. A. Rosetti a vorbi.

D. C. Rosetti. Domni magistrati, se-mi permiteți se incepu orășu cu cestiunea prealabile. Nu vō mirați d'acostă cutezanță; ea nu provine de cătu din consciința slăbiciunii mele. N'am scitū se ve esplicu, se ve atragū intențiunea asupra articulu legii ce invocăm și d'aceia n'amu isbutitū, în procesulu trecut. Permiteți-mi daru a mai reveni chiaru dac'ășu avō siguranța că nu voi isbuti, adică că n'au

dreptate, căci numai atuncu nu isbutesc cineva naintea justitiiei.

Cându unu omu este chiamat de d. procurori inaintea curții fără a i se de în scrisu acelu de acusare, omulu acela cu precauțiere este pusū în neputința d'a se apera, și curtea în neputința d'a acita, d'a da dreptate. Articulu 34 alu procedurii codiciei penale dice:

Procuratoriulu, cându va primi practicele, etc. etc. se le de la judecatoriă, cu inschisul se de pârțiune.

„Acelu inschis de pârțiune va areta: întulu felulu vinei pe care este intemeiat, alu douile impregiurările ce potū apesa se impucina osinda.“

Sciți, domni Magistrati că legea noastră, ori cătu de mică este, e tradusă în persecutare din codulu francese. În acestu codu nu se esplică mai multu această cestiune de cătu în acestu art. 34. Eacă în adeveru ce dice codulu francese la art. 241:

„Procuratoriulu va fi datoriu a redacta unu actu de acusare. Actu de acusare va espune: — 1, natura delictulu care formeză baza acusării; — 2, faptul și toate impregiurările ce potū agrava sau impucina pedepsă; preventulu va fi denumit și limpede desemnat.“

„Acelu actu de acusare cerut de lege lipsesc. Nu ni ș a trâmisiu de cătu uă chătia prin care vi se dice că acusa pe gerante Românulu că „a comis unu delictu;“ unu delict, domni Magistrati, așa dice, fânicu uă altă definire, fără nici uă altă deslășire. Desfidu se se susia că este actu d'acusare uă adresă în care, dreptu totă acusare, dreptu totă espunerea impregiurătoru ce potū apesa se impucina pedepsă, se se dice numai că a comis unu delictu nedefinitu și fără nume. Amu quisu de la început că pledețu cu speranța că voi uă mai multu norocu, — nu norocu, — mai multă chanță se v'atragū atențiunea asupra legii. Lipsesc actu de acusare cu totulu. D-nu Procuror dice: a comis delictu, și a dice acosta nu e actu de acusare.

D. Președinte intrerupe pe aparatori, întrebândulu dacă cestiunea prealabile o pune pentru procesulu de faciă; căci în altu procesu, curtea ș a pronunțiatu.

D. Rosetti. Negreșitū pentru procesulu de faciă. Constatu daru că actu de acusare lipsesc cu totulu; se dice: a făcut delictu, și în contra unei asemeni acusări nedefinite, cumu voi se se potū apera. În comentariulu legii penale și procedurii de d. Boitard se esplică curati ce este actu de acusare. Astu învețatū profesori dice că actu de acusare se face inschis și bine definitu spre a se da acusatulu mișloce de apărare. Legea are în vedere totu de una disculparea, aপরার, eru nu acusare. Cu procedura ce ș a adoptatū aci apărarea este cu neputință. Chiamati p'unu omu inaintea necunoscutulu, inaintea curselor ce-i intinde acusarea, inaintea unu cuvintu studiatu, și elu trebeu se prină totu, se improviseze totu; prin urmare vedeți că apărarea, în asemeni condițiuni devine cu neputință. Ș legea francese acordă procuratoriulu publicu dreptulu d'a lua cuvintulu. La noi însă d. procurorū ilu cere în virtutea art. 35. Dup' acestu articlu nu pôte cere cuvintulu inaintea. Art. 35 dice curati: „DUPA ce se va ispravi cercetarea de judecatoriă, etc.“ Cuvintulu după înseamnă la urmă; este peste putință a pune cineva unu cuvintu mai esplicitū. Cumu daru se esplică aci că după va se dice inainte? Eată deci doveditū că invocarea art. 35, pe care ministeriulu publicu cere cuvintulu inaintea, imi dă dreptu a dice că procede în contra legii. Este însă unu altu articlu, — și se-mi permită aparatoriulu legii al arela u legea, — este art. 181 (în cond. francese art. 315) care dice: „Procur. va espune prin graiū pârțiune etc.“

Numai în virtutea acestui articlu are dreptulu procur. a lua cuvintulu înainte. Înșă pentru ce are acestu dreptu? În defăvorea acusatulu? Nu. Etă care este dreptulu se, bino esplicatū de Boitard:

„Cătu despre espunerea ce, după art. 315, ar trebiu se fiă făcută de procur. nu se vede întrina, în cele mai multe casuri, nici uă utilitate. În deșertu se dice că turburarea acusatulu lu-a pututū opri d'a fi atentiv; nu este nici unu cuvintu ca se de mai

multă atențiune la uă a treiă, a patra espunere, de cătu la aștia și a doza lectură. — Espunerea procuratoriulu nu este făcută de cătu în afacerile de uă natură importante și complicată.

„Trebeu chiaru a remarca că este în interesulu acusatulu ca primul rol, în desbateri, se nu fiă necontentitū atribuitu acusării. Nu trebeu după ce ș a trâmisiu în audiința aret de renvoi (alegere judecatoriiei) și actu de acusare, se vii se se mai adagă, din partea proauratoriulu, uă espunere care ar fi neaperatū uă impoverare, și care ar veni a ingreua, din primele momente, preventiunile ce astă cetera a pututū face se se nască contra acusatulu. Deci cu drept cuvintu, credu că nu se aplică art. 315 de cătu în casulu cându complicarea și importanțița afacerii potū face neaperatū a chiamă mai speciale asupra unu AMENUNTE atențiunea jurajilor și a acusatulu.“

Ce dovedescū aceste lămurite cuvinte? C'acelu dreptu ce acordă art. 181 nu este ca se m'acuse și ca se-mi lămuriseă ore cari puncturi, ore care amenunite, se-mi dă mai multe mișloce de apărare ș aci este din contra. Aci nu vorbesce spre a lămuri ore care puncte, ci pentru a face adeverata acusare, pe care n'am cunoscutū-o. Cum daru se me aperu cându n'a esistatū pină la înfășiere actu de acusare.

Acelu actu daru trebeu se fiă și trebeu se se afle de multu în mănere mele ca se-lu potū studia. D. Boitard dice:

„Nu trebeu a uita că aceste doue citiri făcute suntu citirea a doue acte ce suntu de multu timpu în mănere acusatulu, căci aceste doue acte i-au fostu semnificate, supțu PEDEPSA DE NULITATE, inaintea de deschiderea debaterilor.“ Și mai departe adauge: „Instrucțiunea și otărrea suntu nule dacă formele prescrie pentru apărare au fostu violate, dacă preventulu n'a cunoscutū la timpu subiectulu preventiunii și ACTELE PE CARİ ESTE FUNDATĂ, dacă n'a fostu pusū în pozițiune d'a contra-dice alegajiunile pârții publice se uă pârți civile.“

Prin lipsa de actu d'acusare suntu puși în neputință d'a combate alegajiunile pârții publice, ale d-nului procuratoriū.

Este daru, după mine, constatū că nu puteți judeca procesulu mai nainte d'a se da actu d'acusare. Procedura nu este implinită, actu d'acusare lipsesc, și ne puneți a ne apera contra unu ce necunoscutū. Legea noastră, tradusă dupe cea francasă este în defăvorea noastră. La art. 165 alineatu III se esplică și mai bine acestu dreptu alu nostru. „Cându piritulu, dice legea va dice că nu are avocatū, președintele va orândui pe avocatulu curții, căruia se voru incunoscutū toate inschisurile ce priveșcu la acea pârți, ca se le citeșcu și se pregătescu cuvintele inschise de îndreptare etc.“

„Cum voi se se facă avocatulu cuvintu inschis de apărare, cându nu esiste actu d'acusare? — Me resumū daru și dici că procur. nu pôte lua cuvintulu inaintea, de cătu în virtutea art. 181 și numai spre a de ore cari lămuriri, eru nu spre a face acusare și nici de cumu în virtutea art. 34, care nu-i acordă cuvintulu de cătu după cercetare; și dacă veți merge inaintea, constatū că procedura ș a călcatū, nefindū uă acusare dupe lege.

D. Supstitūtū de procur. Supra cestiunii prealabile voi respunde în puține cuvinte, că dișele d-lui Rosetti suntu teorie ale se neusitate pîn'as-lădi. Daru fi fostu admise aceste teorie, încă de la precedința înfășiere, curtea le ar fi priimitū. Aceste cuvinte mi ar fi destulu ca se înfrangū cele dișe de d. Rosetti. Voi se mai oșervū însă că ș a servitū cu cuvinte injuriōse, dicitū că procur. intinde curse. D-lui nu trebuia se se servescă cu asemeni cuvinte, mai cu seamă că pretinde a veni a da esplicări mai presus de cele ce se dice inaintea Curții. Dice că nu e actu d'acusare. Procur. și a făcutū datoria, a înaintatū Curții acestu actu și cele lalte chartii, după care apărarea a și luatū copiu. Procur. n'a făcutū de cătu a desvoltatū acele acte. Me resumū și dice că se ve pronunțati ca și în procesulu trecutū, căci atrămintele v'ați pune în contradicțiune și nu sciu d'ar fi legale.

(Curtea se retrace în camera de delibere; apoi revenind în sediința declară ca nu pôte lua în considerare cererea d-lui Rosetti, căci dinsa consideră procedură implinită.)

(Urmarea în Nr. viitoru)

